

Educatieve Voorziening AMC-VUmc
m.c.smienk@amc.nl
s.m.meijer@amc.nl

Boeken en websites kinderen met kanker; informatie voor het primair onderwijs (2015)

Boekenlijst ten behoeve van leraren en leerlingen die te maken krijgen met een leerling met kanker in de klas of op school. De lijst bevat leesboeken en informatieve boeken over het ziekenhuis (zhs) en over kanker. Er is een persoonlijke keus gemaakt met als criterium de bruikbaarheid van een boek in de klas of op school. De boeken zijn ingedeeld op leeftijd. Ook aanbevolen websites en tijdschriften zijn opgenomen. De lijst beoogt niet volledig te zijn en zal regelmatig worden geactualiseerd. Enkele boeken zijn niet meer verkrijgbaar bij de boekwinkel, maar zijn wel te vinden in de openbare bibliotheek of zijn tweedehands verkrijgbaar.

Onderbouw, groep 1, 2, 3 en 4

Bruna, Dick

- **Nijntje in het ziekenhuis** (zhs)

Mercis Publishing B.V., Utrecht, 2001, ISBN 978 90 7399 187 3

Kleurig prentenboekje met eenvoudige tekeningen en tekst op rijm, waarin verteld wordt, dat Nijntje naar het ziekenhuis moet voor een amandeloperatie. Al geschikt voor zeer jonge kinderen. Vanaf ca. 2 jaar.

Ross, Tony

- **Ik wil niet naar het ziekenhuis** (zhs)

Sjaloom, Amsterdam, 2000, ISBN 90 6249 361 0

Op een dag heeft de Kleine Prinses pijn in haar neus. De dokter zegt dat ze naar het ziekenhuis moet. Maar dat wil de Kleine Prinses natuurlijk niet! Op de dag dat ze naar het ziekenhuis moet, verstopt ze zich. Vanaf ca. 4 jaar.

Boonen, Stefan

- **De koning van het ziekenhuis** (zhs)

Uitgeverij Clavis, 2008, ISBN 978 90 448 0247 4, uit de serie Bij de Hand.

Jasper wordt regelmatig opgenomen in het ziekenhuis, omdat hij een hartpatiëntje is. Dit vindt hij niet altijd leuk, zeker nu hij tijdens deze opname jarig is. Gelukkig zijn er ook leuke dingen. Hij gaat naar school, in de speelkamer maakt hij een kroon voor zijn verjaardag. Zijn juf komt op bezoek. En natuurlijk wordt zijn verjaardag ook gevierd. Achter in het boek staan tips voor ouders en leerkrachten. Vanaf ca. 4 jaar.

Hollander, V. den en Stam, D.

- **Gauw weer beter !** (zhs)

Uitgeverij Van Holkema & Warendorf, 2008, ISBN 978 90 4750 215 9

In de klas van Lisa en Jimmy is het thema van de week: "Het ziekenhuis". Er is een dokterskoffertje en er staat zelfs een echt bed in de poppenhoek. Een paar weken later moet Lisa zelf een dagje naar het ziekenhuis, omdat er buisjes in haar oren geplaatst worden. Ook Jimmy moet naar het ziekenhuis, als hij met zijn voet tussen de spaken van zijn fietswiel komt. Een vrolijk voorleesboek vanaf ca. 4 jaar.

Motzfeldt, H.

- **Chemo-Kasper**

Te verkrijgen via webwinkel.vokk.nl

Uitgave van de VOKK, 1997, ISBN 90 75281 16 1

Prentenboek waarin uitgelegd wordt wat kankercellen zijn en hoe Chemo-Kasper en zijn vriendjes d.m.v. chemotherapie de kankercellen vernietigen. Dit boek is ook te verkrijgen in het Arabisch en in het Turks en is online beschikbaar via:

<http://cms.onlinebase.nl/userfiles/cmsvokk/flash/chemokasperverhaal.swf> .

Vanaf ca. 4 jaar.

Van den Heuvel, Brigitte en C. Naafs-Wilstra, Marianne.

- **Radio-Robbie**

Te verkrijgen via webwinkel.vokk.nl

Uitgave van de VOKK, 1998, ISBN 90 75281 22 6

Prentenboek waarin uitgelegd wordt wat kankercellen zijn. Als een operatie alleen niet voldoende is, komen Radio-Robbie en zijn vriendjes in actie om d.m.v. bestraling de kankercellen te bestrijden. Vanaf ca. 4 jaar.

Slosse, Nathalie en Rocio del Moral

- **Grote boom is ziek**

Abimo uitgeverij, 2009, ISBN 978 90 5932 549 4

Snuitert houdt veel van Grote Boom. Wanneer de dokter houtwormpjes ontdekt onder de schors van Grote Boom, wordt zijn wereldje helemaal op zijn kop gezet. Dit verhaal laat de jongste kinderen kennismaken met een lotgenootje, wanneer iemand in hun omgeving getroffen wordt door een levensbedreigende ziekte. Met Snuiters doe-ideetjes op het einde van het boek kunnen jonge kinderen onder begeleiding actief aan de slag om hun emoties te verwerken. Vanaf ca. 4 jaar. Er is ook een uitgebreide handleiding beschikbaar op www.abimo-uitgeverij.com.

Schlichting, G.

- **Prinses Lucie en de chemoridders**

Te verkrijgen via webwinkel.vokk.nl

Uitgave van de VOKK, 2001, ISBN 90 75281 28 5

Prinses Lucie is 4 jaar als ze een tumor in haar buik krijgt. Zij wordt geopereerd, maar er blijven slechte cellen in Lucies lichaam zitten. Een wijze oude vrouw heeft een geneesmiddel. Een vloeistof met kleine chemoridders die de slechte kankercellen kunnen verslaan. De prinses verliest haar haren en voelt zich soms slap en moe van het geneesmiddel, maar de kankercellen worden verslagen. Lucie wordt beter. Vanaf ca. 4 jaar.

Grotzer, Michael

- **Joost en het gemene spookje**

2011, ISBN 978 90 818 035 02

Te bestellen bij info@STOPhersentumoren.nl

Joost heeft vaak hoofdpijn. Na onderzoek in het ziekenhuis blijkt dat Joost een hersentumor heeft (in het boek wordt de tumor een spookje genoemd). Hij wordt opgenomen in het ziekenhuis, want hij moet geopereerd worden. Helaas blijkt na de operatie dat niet al het tumorweefsel is verwijderd. Er volgen een aantal bestralingen, waar Joost erg moe van wordt. Maar door de bestraling verdwijnt ook het laatste restje van de tumor. Vanaf ca.5 jaar.

Bovenbouw, groep 5, 6, 7 en 8

C. Carbo en J. Jaquet

- **Bezoekuur** (zhs)

Alles over het ziekenhuis

Ploegsma, i.s.m. UMC Utrecht, 2005, ISBN 90 216 1773 0

Informatief boek over het ziekenhuis.

Schulz, Charles, M.

- **Janice vecht terug**

Onder andere te verkrijgen via webwinkel.vokk.nl

Een verhaal over wat er gebeurt als een vriend of vriendin ernstig ziek wordt.

VOKK, 2002, ISBN 90 75281 315

In de herfst krijgt Janice, het vriendinnetje van Charlie Brown, leukemie. Ze moet naar het ziekenhuis om behandeld te worden. Charlie Brown en zijn vriendjes gaan bij haar op bezoek. Na een paar maanden komt ze voor het eerst op school. Het acceptatieproces van de klas en van haar zusjes wordt heel goed beschreven. In de lente is ze helemaal beter en zijn haar haren weer aangegroeid.

Vanaf ca. 8 jaar.

Schalk-Meijerink, M.

- **Bed op wielen**

Mozaïek, 2007, ISBN 978 90 2399 224 0

Deel uit de serie “voel-je-beter-boekjes” bestemd voor kinderen met sociaal emotionele problemen en/of kinderen die iets ernstigs hebben meegemaakt.

Julia is de laatste tijd steeds moe en duizelig. Ze heeft geen trek meer in eten en zelfs van het spelen wordt ze moe. Na onderzoeken, o.a. een beenmergpunctie, blijkt dat Julia leukemie heeft. Er volgt een behandeling met alle gevolgen van dien: misselijkheid, kaalheid, moeheid. Op natuurlijke wijze is het protestants-christelijk element in het boekje verwerkt. Vanaf ca. 8 jaar.

Lindelauf, Benny

- **Schuilen in een jas**

Van Goor, Amsterdam, 2002, ISBN 90 00033888

Een aansprekend boek over Johannes, die leukemie krijgt. Na een lange behandeling in het ziekenhuis, mag hij weer naar zijn twee vaders. Ze proberen gewoon verder te gaan. Maar dat is niet zo gemakkelijk. Johannes is bang dat de

ziekte terug komt en schaamt zich voor zijn uiterlijk. Het is een boek over angst en moed, over ziek zijn en beter worden. Vanaf ca. 9 jaar.

Hermer, Anne-Rose

- **Tessa vecht terug**

Van Tricht, Deventer, 2008, ISBN 978 90 77822 34 0, Troef-reeks

Tessa is een actieve meid, die graag sport. Maar ineens lukt dat sporten niet meer. Tessa is te moe. Het blijkt dat Tessa kanker heeft (leukemie). Opeens zijn andere dingen belangrijk. Zal ze dood gaan? Waarom heeft zij die rotziekte gekregen? Haar vriendinnen, haar vriendje en haar familie zijn juist nu heel belangrijk voor Tessa. Met hun hulp vecht ze tegen de kanker. Dit boek is geschreven voor jongeren, die moeite hebben met lezen. Hoewel het taalgebruik eenvoudig is (AVI 7), worden er gevoelige onderwerpen behandeld rond het thema kanker. Er is medewerking verleend door een kinderoncoloog en een kinderoncologisch verpleegkundige. Het is een duidelijk en toch spannend boekje. Lesmateriaal en/of verwerkingsopdrachten kunnen gedownload worden op: www.vantricht.nl > makkelijk lezen en klik dan de titel van het boek aan.

Leraren

Kleverlaan, Nel

- **Informatiereeks kindertumoren**

Uitgave van de VOKK

Informatieve boekjes over de diverse vormen van kanker, die bij kinderen voorkomen. Ook te downloaden via www.webwinkel.vokk.nl

Tot nu toe zijn verschenen:

- Wilms-tumor
- Tumoren van de weke delen
- Neuroblastoom
- Bottumoren
- Non-Hodgkin-lymfomen
- Hodgkin-lymfoom
- Acute lymfatische leukemie
- Niet-lymfatische leukemie
- Medulloblastoom
- Retinoblastoom
- Hooggradige gliomen
- Ependymomen
- Kiemceltumoren
- Laaggradige gliomen
- Beenmergfalen en myelodysplastisch syndroom

Roosmalen, T. van

- **Een leerling met kanker.....Wat nu?**

REC Rivierenland, dienst Ambulante Begeleiding

Nijmegen, 2012, ISBN 987 90 8106 840 6

Dit voorlichtingsboekje is geschreven voor leerkrachten in het primair, voortgezet, speciaal en beroepsonderwijs. Het geeft informatie over kanker bij kinderen en de behandeling daarvan. Er wordt aandacht besteed aan het belang van onderwijs voor een leerling met kanker en waar de school ondersteuning kan vinden bij de begeleiding van de leerling. Achter in het boekje is een actieplan opgenomen voor de periode waarin de diagnose wordt gesteld, de periode waarin de leerling afwezig is van school en het moment waarop de leerling weer terug komt op school.

Te bestellen bij de VOKK.

Georgiades, Marja, Naafs-Wilstra, Marianne en Schouten van Meeteren, Netteke

- **Hersentumoren bij kinderen**

Uitgave van de VOKK, 2006, ISBN 90 6974 811 8

Het boek geeft uitgebreide informatie over de verschillende vormen van hersentumoren, de behandelingsmethodes, de prognose en de mogelijke (late) gevolgen. Ook wordt er aandacht besteed aan de begeleiding en opvoeding van kinderen met of genezen van een hersentumor en aan eventuele schoolproblemen.

Tilstra, Harm

- **Kinderen en ingrijpende situaties**

Kwintessens, Hilversum, 2002, ISBN 90 57889741

Over levensbedreigende ziekte in de naaste omgeving van kinderen. Dit boek probeert de leerkracht en het schoolteam te helpen bij de eerste opvang en latere begeleiding van het kind in de groep.

Truijens, Aleid

- **Geen nacht zonder**

Uitgeverij Cossee BV, Amsterdam, 2004, ISBN 90 59360559

In korte verhalen vertelt de schrijfster hoe het leven van haar gezin van de ene op de andere dag totaal verandert als hun zoon Tom op 4 jarige leeftijd leukemie krijgt. Ze schrijft met een precisie en invoelingsvermogen over het leven met een erg ziek kind, de veerkracht van een kleuter, de pech van het gezonde zusje, de magische kracht van een knuffeldier, over doodsangst en wrok, ziekte winst en sprakeloosheid.

Strategier, Valerie

- **Een kikker in mijn buik**, het verhaal van een kind met kanker

Uitgeverij L.J. Veen, Amsterdam- Antwerpen, 2010, ISBN 978 90 2042 498 0

Valerie is zeven als blijkt dat ze kanker heeft. Ze heeft een tumor in een van haar nieren. Als volwassene kijkt Valerie terug op haar tijd als kankerpatiëntje: de bestraling en de chemotherapie, de ontelbare prikken, de misselijkheid, de omgang met haar ouders en klasgenoten. Ook beschrijft ze de problemen waar ze in haar puberteit tegen aan loopt. Een autobiografisch verhaal.

Aanbevolen websites:

- www.vokk.nl Vereniging van Ouders van Kinderen met Kanker. Hier zijn leskoffers te lenen voor het basisonderwijs. Zeer aanbevolen.
- www.ziezon.nl Landelijk netwerk ziek zijn en onderwijs. Op deze website zijn goed bruikbare praktische handboeken voor de leerkracht te downloaden, bijvoorbeeld kanker algemeen, leukemie, non-hodgkin en hersentumoren.
- www.amc.nl/emmainfotheek Informatie over ziektebeelden, behandeling en onderzoek. Er is ook een informatiepakket en materiaal voor spreekbeurten te verkrijgen.
- www.kankerspoken.nl Kinderen met een ouder met kanker
- www.kindenziekenhuis.nl Diverse links
- www.kinderneurologie.eu Website met goede informatie.
- www.kpnklassecontact.nl Heeft u een leerling die langdurig niet naar school kan, omdat hij langdurig ziek is? KlasseContact maakt het mogelijk dat uw leerling contact houdt met de eigen klas en lessen kan volgen. Hiervoor worden ICT-sets zoals Digibeter of webchair gebruikt.
- www.hetklokhuis.nl Hier kunt u verschillende uitzendingen vinden over (kinder)kanker. Er is een bijbehorend boek. ISBN 9789049924041.

Overigen

- **Paultje en de draak, dvd**

Uitgave van de VOKK

Disneyachtige tekenfilm over het gevecht van een kind tegen kanker, DVD.

Er is ook een apart kaartspel te verkrijgen over Paultje en de draak.

- **Samen – niet alleen, dvd**

Uitgave van de VOKK

"Samen, niet alleen" is een documentaire film voor kinderen van 6 tot 12 jaar. De film gaat over Hanneke van zeven en Noah van negen. Ze zijn het zusje en broertje van een kankerpatiëntje.

N.B.

De Educatieve Voorziening AMC-VUmc heeft ook boekenlijsten over:

- Kinderen met kanker – Voortgezet Onderwijs
- Dood en rouw – Primair Onderwijs
- Dood en rouw – Voortgezet Onderwijs.
- Chronisch zieke kinderen – Primair Onderwijs
- Chronisch zieke kinderen – Voortgezet Onderwijs

Deze boekenlijsten kunt u downloaden op www.ziezon.nl en www.educatievevoorzieningamsterdam.nl

Amsterdam oktober 2015